HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שחטה ונמצאת בעלת מום רבי אליעזר אומר קדש רבי יהושע אומר לא קדש דברי ר' מאיר אמר רבי יהודה לא נחלקו רבי אליעזר ור' יהושע על [6] ששחטה ונמצאת טריפה שלא קדש ועל חוץ לזמנו שקדש ועל בעל מום שלא קדש ועל מה נחלקו על חוץ למקומו שר' אליעזר אומר קדש ורבי יהושע אומר לא קדש א"ר אליעזר הואיל וחוץ לזמנו פסול וחוץ למקומו פסול מה חוץ לזמנו קדש אף חוץ למקומו קדש א"ר יהושע הואיל וחוץ למקומו פסול ובעל מום פסול מה בעל מום לא קדש אף חוץ למקומו לא קדש אמר לו רבי אליעזר אני דמיתיהו לחוץ לזמנו ואתה דמיתו לבעל מום נראה למי דומה אם דומה לחוץ לזמנו נדוננו מחוץ לזמנו אם דומה לבעל מום נדוננו מבעל מום התחיל רבי אליעזר לדון דנין פסול מחשבה מפסול מחשבה ואין דנין פסול מחשבה מפסול הגוף התחיל רבי יהושע לדון דנין פסול שאין בו כרת מפסול שאין בו כרת ואל יוכיח חוץ לזמנו שפסול שיש בו כרת ועוד נדוננו משלא לשמו שפסול מחשבה ואין בו כרת ושתק רבי אליעזר ורבי מאיר מאי שנא שחטה ונמצאת טריפה דהוי פסולו קודם שחיטה ומאי שנא שחטה ונמצאת בעלת מום דלא הוי פסולו קודם שחיטה בדוקין שבעין ואליבא דר' עקיבא דאמר אם עלו לא ירדו [5] ורבי [6] יהושע כי אמר רבי עקיבא אם עלו לא ירדו בפסולא דגופיה אבל לקדושי לחם לא איתמר [7]חטאת ששחטה חוץ לזמנה אם עלתה לא תרד חוץ למקומה [8] רבא אמר תרד רבה אמר [9]לא תרד רבא כרבי יהושע ורבה כרבי אליעזר והדר ביה רבה לגביה דרבא מדהדר ביה רבי אליעזר לגביה דרבי יהושע ואיבא דאמרי אף על גב דהדר ביה ר' אליעזר לגביה דרבי יהושע [1] רבה לגביה דרבא לא הדר ביה התם הוא דקאמר ליה נדוננו משלא לשמו אבל הכא אי דיינת ליה משלא לשמו אם עלתה לא תרד: שחטה שלא לשמה [וכו']: אמר רב פפא שבק תנא דידן איל נזיר [2]דשכיח ונקיט איל המילואים ותנא דידן עיקר מילתא נקט: **מתני'** הנסכים שקדשו [3]בכלי ונמצא זבח פסול אם יש זבח אחר יקריבו עמו ואם [4] לאו יפסלו בלינה: **גמ'** [5]אמר זעירי [6]אין הנסכים מתקדשין אלא בשחיטת הזבח מאי טעמא אמר קרא [1]זבח ונסכים תנן הנסכים שקדשו בכלי ונמצא זבח פסול [2] אם יש זבח אחר יקרבו עמו ואם לאו יפסלו בלינה מאי לאו דאיפסיל בשחיטה לא [3]דאיפסיל בזריקה כמאן [4]כרבי דאמר שני דברים המתירין מעלין זה בלא זה אפילו תימא ר' אלעזר בר' שמעון הכא במאי עסקינן כגון שקיבל דמן בכום ונשפך והדר ביה רבה לגביה דרבא. תימה התנן בהדיא בפרק המזבח מקדש (זבחים דף פד.) וחלו אם עלו לא ירדו הלן ויחולו והטמא ונשמאם חוץ לזמנו וחוץ למקומו ואפי' לרבי יהושע גופיה דסבר דמעבר בריש מעילה (דף ג.) דלא ירדו דקתני כלל אמר ר' יהושע כל שלא היה לה שעת היתר לכהנים מועלין בה שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה ומפרש בגמרא הואיל ומרלה לפיגולו ואיבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר אם עלו לא ירדו רב יוסף אמר עלו לא ירדו ופריך התם רב יוסף לרבה מדא מגו מדא דכל שהיה פסולו בקודם אם עלו לא ירדו ותיובתא דרבה ואין לחלק בחטאת משום דפסולה שלא לשמה דשלא לשמה גופיה אם עלתה לא תרד ועוד קשה דבכל דוכתא יליפינן חוץ למקומו מחוץ לזמנו בספ"ק דזבחים (דף יד.) גבי חטאות הפנימיות דתע"ג דאמר ר' שמעון כל שחיטו על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול מודה היה דפסול מקל וחומר [7] יליף חוץ לזמנו בקל וחומר משלא לשמן וחוץ למקומו משום דאיתקש לחוץ לזמנו וכפ' כל הפסולין (שם ד' לד:) אין עושין שרייס אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו הואיל ומרלה לפיגולו וחוץ למקומו ולאי לא מרלה אלא ממוך לזמנו יליף וכן בפרק איזהו מקומן (זבחים נא.) ובפרק התערובת (שם פב.) ור"ת גריס כאן מודה ולא גריס חטאת ודוקא הכא בתודה לא יליפינן חוץ למקומו ממוך לזמנו כיון דלענין קדושי לחם לא שייך למילף הואיל ולאו גופיה דזביחה הוא ועוד יש לפרש דמשום דאיירי בתודה נקט תודה והוא הדין כל קדשים קליס דדווקא קדשי קדשים דלא מהניא זריקה דידהו באימורין לענין מעילה דכן קודם זריקה כין לאחר זריקה יש בהן מעילה יליפינן חוץ למקומו ממוך לזמנו אבל קדשים קליס דמהניא זריקה באימורים לענין מעילה אמרינן דזריקת פיגול דמציאה לידי מעילה מהניא נמי לענין דלא תרד אבל חוץ למקומו דלא מהני למעילה לא ותע"ג דאמר רב גידל בפרק התכלת (לעיל מז:) דזריקת פיגול אינה מציאה לידי מעילה האמרינן התם דאיתותב ואפי' לדידיה נמי יש ליתן טעם משום דחוץ לזמנו מרלה ליפיגולו וחוץ למקומו אינו מרלה וכן מוכח בפרק המזבח מקדש (זבחים דף פג.) שיש חילוק לענין ירידה בין קדשי קדשים לקדשים קליס גבי הא דאמר עולת אימורי קדשים קליס שהעלן לפני זריקת דמיס לא ירדו נעשו לחמו של מזבח: **אין** הנסכים מתקדשים **אלא** בשחיטת הזבח. פי' בקונטרס ליפסל בלינה ולא יתכן אלא לענין לשנותן לזבח אחר דאמר קרא כדפרישית בסוף הקומץ זוטא (לעיל טו:) [8]:

לג

[1] ר"א ור"י על חוץ לזמנו וכו' והשאר נמחק: [2] ירדו ואידך ותיבות ור' יהושע נמחק: [3] רבה אמר תרד רבא אמר לא תרד רבה כר"י ורבא כר"א והדר ביה רבא לגביה דרבה: [4] רבא לגבי דרבה: [5] ראם לאו ס"א לנו: [6] אם יש זבח אחר כו'. פי' בו ביום דכיון דמתקדש בכלי נפסל בלינה ותימה מאי פריך מאי לאו דאיפסל בשחיטה ה"נ קאמר דאין מתקדשין אלא בשחיטת הזבח ופר"י דהכי פריך אם יש זבח אחר דשמעת דוקא (אם) [עם] זבח מקריבין אבל בפני עצמו לא כדקתני ואם לאו יפסלו בלינה ותיעדי אמר דכל זמן שלא נשחט הזבח אפשר לשנות לכל מה שירצה ואפי' להקריבן בפני עצמן ומשני דשחט עליהן הזבח בהכשר אי אפשר להקריבן בלא זבח. מיהו קשה מאי פריך לקמן והא אמר רב חסדא כו' מאי פריך דהא ע"כ יש חילוק בין שמן לנסכים דהא קמן דמשעת הפרשה השמן נפסל לשנותן ובנסכים עד שישחוט עליהן הזבח ועוד דמשמע דרבנן פליגי בנסכים ולא בשמן וי"ל דהכי פריך אם יש זבח אחר יקרבו עמו דוקא [עם] זבח אחר אבל נסכים בפני עצמן לא ראפי' א) לר"מ דאמר הוקבעו בשחיטה דהא תנן ואם לאו יפסלו בלינה וגבי שמן נמי אמאי לא פסלי ליה בלינה ב) (דהוי ליה כפגל בחצי מתיר אבל נתן הקומץ במחשבה והלבונה בשחיקה דברי הכל פיגל דהא דתנן פיגל בקומץ ולא בלבונה כו' וחכמים אומרים אין בו כרת מיירי שהלבונה נקטרת מתחילה בשחיקה): [1] ועוד מאי: [2] ושלא לשמה הוי: [3] יהודה דאמר אליבא דר"א: [4] תיבות ור"י נמי נמחק: [5] ירדו דמקדש והוי"א והשאר נמחק: [6] רבא אמר: [7] פסול דגופיה הס"ד ומ"ה רבה אמר: [8] ואם ג) לנו משקרשו בכלי אפסלו בלינה יש שם זבח אחר יקרבו עמו שאם לא כן יפסלו: [9] שרת הן חולין: [10] מה"ד מאי לאו: [11] כן דשחיטה: [12] וכבר הותרו נסכים: [13] שני דברים המתירין: [14] בשחיטה. פ"א אם כו' ושייך לעיל ברש"י ד"ה ואם (כמ"ש באות י"ד):

א) מולי ל"ל ומפי' לרבנן דס"ל לעיל דף עו: דלא הוקבעו בשחיטה דסה תנן וכו'.

ב) כל זה אינו ענין לכאן כלל מולם שייך לעיל דף עז.

ג) מולי ל"ל ואם לנו. משקדשו בכלי יפסלו בלינה ולכן אם יש שם זבח אחר יקרבו.

תורה אור השלם

1. אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיְיָ עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: ויקרא כג לז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואמר וכו' לא קדש הס"ד ואמר כך מ"ר פסול מחשבה כו' חוץ לזמנו: (ב) ד"ה בדוקין וכו' קודם שחיטה הס"ד ואמ"כ מ"ר הסבר וכו' במקבת זבחים אם עלו כפ"ג והה"פ: (ג) ד"ה אלא כו' אינן אלא חוץ: (ד) ד"ה לא לפיפסל בשחיטה ואס"ד דבשחיטה וכו' בלינה ואס"ד בשחיטה:

לעזי רש"י

טיל"א [טייל"א]. קרום על העין הפוגע בראייה.

מוסף רש"י

אין הנסכים. הנאין עם הזבח מתקדשין אלא בשחיטת הזבח. דכל זמן שלא נשחט הזבח אע"פ שהפרישן לשם זבח זה, יכול לשנותן לשם זבח אחר, אבל לאחר שחיטה אינו יכול לשנותן לשם זבח אחר (לעיל מד:). מעלין זה בלא זה. מעלין אותו מעלה אחת ליקדש בגופו ואע"פ שאינו ניתר עד שתעוף השעיר (פסחים יג:).

רבינו גרשום

ואליבא דר' עקיבא דאמר במסכת זבחים אם עלו לא ירדו: ואידך. ר' יהושע דאמר לא קדש סבר כי א"ר עקיבא אם עלו לא ירדו לגופיה לזבח עצמו: התם הוא דאמר ליה ר' יהושע לר' אליעזר. נדוננו משלא לשמו ושתק ר' אליעזר ולא מצא תשובה. אבל הכא אי דיינת ליה משלא לשמו דזבח גופיה אם עלתה (דחטאת) לא תרד דקי"ל הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן אם עלו לא ירדו אבל הכא אי דיינת ליה משלא לשמו אם עלתה לא תרד: שחטה שלא לשמה [וכו'] אמר רב פפא שבק תנא דידן איל נזיר דשכיח ונקיט איל המילואים. דאמר שני דברים המתירין מעלין זה בלא זה. וכיון דאלו נסכים דאיפסיל בשחיטה. אלמא דקדושי נסכין מעיקרא קודם שחיטה: לא דאיפסיל בזריקה. כגון שזרקו חוץ לזמנו או שלא לשמן: כמאן דאמר בפר' התכלת שני דברים המתירין מעלין זה בלא זה. וכיון דאלו נסכים הותרו בשחיטה אע"ג דאיפסיל זבח בזריקה קדשו נסכים שאם יש זבח אחר יקרבו עמו: אפי' תימא כר' אלעזר ב"ר שמעון דאמר אין מעלין זה בלא זה וכגון שקבל וכו':

ד) נראה דל"ל דאין המילואים זהו איל שקדש לאם תמילה.

שיטה מקובצת

ה) ר"א ור"י על חוץ לזמנו וכו' והשאר נמחק: ב) ירדו ואידך ותיבות ור' יהושע נמחק: ג) רבה אמר תרד רבא אמר לא תרד רבה כר"י ורבא כר"א והדר ביה רבא לגביה דרבה: ד) רבא לגבי דרבה: ה) ראם לאו ס"א לנו: ו) אם יש זבח אחר כו'. פי' בו ביום דכיון דמתקדש בכלי נפסל בלינה ותימה מאי פריך מאי לאו דאיפסל בשחיטה ה"נ קאמר דאין מתקדשין אלא בשחיטת הזבח ופר"י דהכי פריך אם יש זבח אחר דשמעת דוקא (אם) [עם] זבח מקריבין אבל בפני עצמו לא כדקתני ואם לאו יפסלו בלינה ותיעדי אמר דכל זמן שלא נשחט הזבח אפשר לשנות לכל מה שירצה ואפי' להקריבן בפני עצמן ומשני דשחט עליהן הזבח בהכשר אי אפשר להקריבן בלא זבח. מיהו קשה מאי פריך לקמן והא אמר רב חסדא כו' מאי פריך דהא ע"כ יש חילוק בין שמן לנסכים דהא קמן דמשעת הפרשה השמן נפסל לשנותן ובנסכים עד שישחוט עליהן הזבח ועוד דמשמע דרבנן פליגי בנסכים ולא בשמן וי"ל דהכי פריך אם יש זבח אחר יקרבו עמו דוקא [עם] זבח אחר אבל נסכים בפני עצמן לא ראפי' א) לר"מ דאמר הוקבעו בשחיטה דהא תנן ואם לאו יפסלו בלינה וגבי שמן נמי אמאי לא פסלי ליה בלינה ב) (דהוי ליה כפגל בחצי מתיר אבל נתן הקומץ במחשבה והלבונה בשחיקה דברי הכל פיגל דהא דתנן פיגל בקומץ ולא בלבונה כו' וחכמים אומרים אין בו כרת מיירי שהלבונה נקטרת מתחילה בשחיקה): ו) ועוד מאי: ז) ושלא לשמה הוי: ח) יהודה דאמר אליבא דר"א: ט) תיבות ור"י נמי נמחק: י) ירדו דמקדש והוי"א והשאר נמחק: יא) רבא אמר: יב) פסול דגופיה הס"ד ומ"ה רבה אמר: יג) ואם ג) לנו משקרשו בכלי אפסלו בלינה יש שם זבח אחר יקרבו עמו שאם לא כן יפסלו: יד) שרת הן חולין: טו) מה"ד מאי לאו: טז) כן דשחיטה: יח) וכבר הותרו נסכים: יט) שני דברים המתירין: כ) בשחיטה. פ"א אם כו' ושייך לעיל ברש"י ד"ה ואם (כמ"ש באות י"ד):

כ א ב מיי' פ"ג מהל' פסולי המקדש ז:

כא ג מיי' פי"ב מה' שס הלכה יח:

כב ד ה ו מיי' פי"ב מהל' מעה"ק הל' יב ופי"ב מהלכות פסולי המקדש ה:

רש"י כת"י

חוץ לזמנו. פסיגנא לן [דקידש] הואיל ומרלה לפיגולו [הכי] מפרש בזבחים בפרק המזבח מקדש [פד:] [כל שפסולו בקודש] אם עלו לא ירדו: **ועל בעל מום שלא קידש.** לאין פסולו בקדש דקודש לעזרה נפסל ואמרי' בזבחים [שם.] כל שאין פסולו בקדש אין הקדש מקבלו: **חוץ לזמנו.** יש כרת באכילתו דפיגול הוא דכתיב [ז] והנפש האוכלת ממנה עונה תשא והוא עון חייב כרת דגמרינן עון עון מעונה דכתיב ביה [ח] וחוכלוה עונו יש[ט] ונכרתה בכריתות בפרק ראשון [שם.]: **ועוד נדוננו משלא לשמו.** דאיכא לתיר דפיגול מחשבה היא ואיכא עוצמת דידי דאית [י] בו כרת ואמרינן לעיל [עח:] זבח תודת שלמיו מלמד שאם שחטה שלא לשמה לא קידש הלאם: **מאי שנא כו'.** אמילתא דר' מאיר קמהדר: **דוקין שבעין.** טיל"א כמו הטוטה כדוק שמים [יא]. ובכי האי מומא אמר ר' עקיבא אם עלו לא ירדו הואיל ואין מומו מיכר ועוד דכשרים בעופות שאין בהן תקרום אבר: **ואידך.** ר' יהודה אמר לך כי אמר ר' עקיבא אם עלו לא ירדו: **לנופיה.** דזבח: **אכל לקדושי הלאם לא.** אלימא קדושמיה: **חטאת.** וכ"ש שאר זבחים: **ששחטה חוץ לזמנה אם עלתה לא תרד.** דאמרי' במס' נדה בפ' יוצא דופן [מ:] תודה אחת לכל העולים אם עלו לא ירדו: **רבה אמר.** דמדמה ליה לבעל מום ובעל מום אמריגן התם [יב] אם עלה ירד דקתני יכול שאני מרבה הרובע והנרבע כו' עד מרבה אני אם אלו שאין פיסולן בקודש ומוציא אני את אלו שאין פיסולן בקודש: **רבא אמר לא תרד.** כי' אליעזר דמדמי לעיל חוץ לזמנו לחוץ לזמנו: **אכל הכא אי דיינת ליה.** חוץ למקומו משלא לשמו אם עלה לא ירד דהא חטאת ששחטה שלא לשמה אפי' לרבה אם עלתה לא תרד הואיל בשאר קרבנות עולה לכתחילה: **עיקר מילתא נקט.** מילואין קרבי תמילה לכל הקרבנות ולקבן ימיד הוא וה"ה לאיל מיר. ל"א מילואין קרבן לבור וכשני עגלת קרבן לבור: **מתני'** ה"ג **אם לנו יפסלו בלינה: גמ' אין הנסכים מתקדשים.** ליפסל בלינה ומיהו זביחה דפסולה היא וקתני אם לנו יפסלו בלינה: **לא דאיפסיל בזריקה.** ונסכים בשחיטה קדשי לה: **כמאן.** מקדשה שחיטה לחודיה לנסכים כרבי דאמר שני דברים המתירים כגון שחיטה וזריקה: **מעלין זה בלא זה.** דאמר בפ' [התכלת] [כ] שחט לשמן חוץ דמן שלא לשמן הלאם קדוש ואינו שחט לשמן ולשמן ולא לשמן דשני דברים המתירין שחיטה וזריקה המתירין לבשר אין מעלין זה בלא זה משום דהוי שלא לשמן ולא לשמן שנשפך הדם בקרקע:

ור'

שחטה ונמצאת בעלת מום. פליגי רבי אליעזר ורבי יהושע: **על חוץ לזמנו שקדש.** הואיל ומ"מ אתיה לזבח בעזרה אבל חוץ למקומו דלא הוי בעזרה פליגי: **אי דמיתיו לחוץ לזמנו.** דדברי הכל קדש דפיגול מרלה משום דהכלילה כתיב ביה דכתיב [ד] לא ירלה: **ואפה דמיתו לבעל מום.** דדברי הכל לא [ה] קדש: חוץ לזמנו וחוץ למקומו פסול מחשבה ובעל מום פסול הגוף: חוץ למקומו ובעל מום פסול ואין בו כרת: **ועוד.** [ז] דקשיא לך היאך נדמינו לבעל מום דפסול הגוף הוא נדוננו משלא לשמו מחוסר שחטה שלא לשמה [ח] דהוי פסול מחשבה ואין בו כרת ולא קדש כדאמר במתניתין שחטה שלא לשמה לא קדש הלאם: **ורבי מאיר.** אליבא דרבי אליעזר דאמר שחטה ונמצאת בעלת מום קדש מאי שנא וכו' בשלמא לרבי יהושע דאמר מאי שנא שלא לשמה גופיה הוא דאינו בעל מום לרבי מאיר מאי שנא וכו': **בדוקין שבעין.** דהוי מום עובר ואינו מיכר דלא הוי פסולו קודם ה) (כ) שחיטה דסבר כרבי עקיבא דאמר במס' זבחים (פד.) אם עלו לא ירדו והואיל דלא ירדו דקדש כל דהו לא חשיב פסולו קודם שחיטה הלכך קדש הלאם: ו) **ואידך.** רבי יהושע ורבי ב) יהודה אומר אליבא דרבי אליעזר [ט] (וד"ל) נמי לא קדש סבר כי אמר רבי עקיבא אם עלו לא ירדו **יא**): ו) [נפסולא דגופי']. דמקדש (לגופי') [לזבח עצמו]: **לקדושי לחם לא.** הוי קדוש הואיל והוי פסולו קודם שחיטה: **חוץ לזמנה אם עלתה לא תרד.** דהואיל ופיגול הוא מרלה וכל שכן שאר זבחים: **יב**] **רבה אמר לא תרד.** כרבי אליעזר דאמר גבי תודה דלא הוי פסול [יג]: **רבא אמר תרד.** ולא קדש כרבי יהושע: **מדהדר ביה רבי אליעזר.** דשמע: **הפס.** דקאמר ליה ר' יהושע לרבי אליעזר משלא לשמן נדוננו ושתק ר' אליעזר שלא מצא תשובה אבל הכא אי משלא לשמו דזבח גופיה לא תרד (מיהא) מגופיה לא מיירא לה משלא לשמן מוכח (מייהא) מגופיה דאם עלתה לא תרד דקי"ל הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן אם עלו לא ירדו לדברי הכל כדאמר במסכת זבחים בפרק המזבח מקדש (דף פד.) דיבה לכל העולין שאם עלו לא ירדו: **שביק תנא דידן איל נזיר דשכיח.** שנוהג לדורות: **ונקט מילואים.** דהוו לפי שעה: **עיקר מילתא נקט.** איל המילואים שנו קדשו הלאם תמילה: **מתני' הנסכים שקדשו בכלי.** שנתנן בכלי ואמר כך נמלא זבח פסול: **אם יש זבח אחר.** שאין לו נסכים יקריב אלו נסכים עמו: **יד**) **ואם** [יד] **לאו.** משקדשו בכלי נפסלו בלינה: **גמ' אלא בשחיטה הוכח.** דקודם שחיטת הזבח אע"פ שנתנו בכלי שרת [טו] (ג) חיון מולין ויכול לשנותו לזבח אחר ומשנשחט הזבח לא: **וזבח ונסכים.** שהזבח מקדש הנסכים: [טו] **לאו דאיפסיל בשחיטה.** (ד) ואם כן [יז] דקשה בשחיטה מקדש להו כי נפסל הזבח בשעת שחיטה נפסלו נמי הנסכים ואמאי אם יש זבח אחר יקריבו עמו. ע"ל מאי לאו דאיפסיל הזבח בשחיטה וקתני אם יש זבח אחר בלינה ואם כן בשחיטת הזבח מקדש הנסכים ולא מתקדשי קודם שחיטה אפילו בלינה הא לא קדשו כלל דהא שחיטה דפסול לא חשיבא שחיטה לקדושי נסכים. כך שמעתי: **לא דאיפסיל בזריקה.** דהואיל וכבר [יח] קדשו נסכים בשעת שחיטה הלכך אע"ג דאיפסיל זבח בזריקה אם יש שם זבח אחר יקריבו: **כמאן דאמר דאמר.** בפ' התכלת (לעיל מז.) שחט הכבשים לשמן וחזק דמן שלא לשמן הלאם קדוש ואינו קדוש: **שני'ב] המתירין.** כגון זריקה ושחיטה מקדשים הקרבן לקדושה: **מעלין זה בלא זה.** והכי שחיטה וזריקה מקדשין הן הנסכים וכיון דאלו נסכים הוקדשו בשחיטה אע"ג דאיפסיל זבח בזריקה קדשו נסכים בשחיטה ב) **יט**) [ומש"ה] אם יש שם זבח אחר יקריבו עמו [י] שהם לא נפסלו: **אפילו תימא רבי אליעזר.** דאמר אין מעלין זה בלא זה דמן לשמן: **הכא במאי עסקינן כגון שקיבל הדם בכום ונשפך.** אחר כן ונפסל **כ**) בזריקה:

מתני' ה"ג **אם לנו יפסלו בלינה: גמ' אין הנסכים מתקדשים.** ליפסל בלינה ומיהו זביחה דפסולה היא וקתני אם לנו יפסלו בלינה: **לא דאיפסיל בזריקה.** ונסכים בשחיטה קדשי לה: **כמאן.** מקדשה שחיטה לחודיה לנסכים כרבי דאמר שני דברים המתירים כגון שחיטה וזריקה: **מעלין זה בלא זה.** דאמר בפ' [התכלת] [כ] שחט לשמן חוץ דמן שלא לשמן הלאם קדוש ואינו שחט לשמן ולשמן ולא לשמן דשני דברים המתירין שחיטה וזריקה המתירין לבשר אין מעלין זה בלא זה משום דהוי שלא לשמן ולא לשמן שנשפך הדם בקרקע:

ור'

והדר ביה רבה לגביה דרבא. תימה התנן בהדיא בפרק המזבח מקדש (זבחים דף פד.) וחלו אם עלו לא ירדו הלן ויחולו והטמא ונשמאם חוץ לזמנו וחוץ למקומו ואפי' לרבי יהושע גופיה דסבר דמעבר בריש מעילה (דף ג.) דלא ירדו דקתני כלל אמר ר' יהושע כל שלא היה לה שעת היתר לכהנים מועלין בה שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה ומפרש בגמרא הואיל ומרלה לפיגולו ואיבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר אם עלו לא ירדו רב יוסף אמר עלו לא ירדו ופריך התם רב יוסף לרבה מדא מגו מדא דכל שהיה פסולו בקודש אם עלו לא ירדו ותיובתא דרבה ואין לחלק בחטאת משום דפסולה שלא לשמה דשלא לשמה גופיה אם עלתה לא תרד ועוד קשה דבכל דוכתא יליפינן חוץ למקומו מחוץ לזמנו בספ"ק דזבחים (דף יד.) גבי חטאות הפנימיות דתע"ג דאמר ר' שמעון כל שחיטו על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול מודה היה דפסול מקל וחומר [7] יליף חוץ לזמנו בקל וחומר משלא לשמן וחוץ למקומו משום דאיתקש לחוץ לזמנו וכפ' כל הפסולין (שם ד' לד:) אין עושין שרייס אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו הואיל ומרלה לפיגולו וחוץ למקומו ולאי לא מרלה אלא ממוך לזמנו יליף וכן בפרק איזהו מקומן (זבחים נא.) ובפרק התערובת (שם פב.) ור"ת גריס כאן מודה ולא גריס חטאת ודוקא הכא בתודה לא יליפינן חוץ למקומו ממוך לזמנו כיון דלענין קדושי לחם לא שייך למילף הואיל ולאו גופיה דזביחה הוא ועוד יש לפרש דמשום דאיירי בתודה נקט תודה והוא הדין כל קדשים קליס דדווקא קדשי קדשים דלא מהניא זריקה דידהו באימורין לענין מעילה דכן קודם זריקה כין לאחר זריקה יש בהן מעילה יליפינן חוץ למקומו ממוך לזמנו אבל קדשים קליס דמהניא זריקה באימורים לענין מעילה אמרינן דזריקת פיגול דמציאה לידי מעילה מהניא נמי לענין דלא תרד אבל חוץ למקומו דלא מהני למעילה לא ותע"ג דאמר רב גידל בפרק התכלת (לעיל מז:) דזריקת פיגול אינה מציאה לידי מעילה האמרינן התם דאיתותב ואפי' לדידיה נמי יש ליתן טעם משום דחוץ לזמנו מרלה ליפיגולו וחוץ למקומו אינו מרלה וכן מוכח בפרק המזבח מקדש (זבחים דף פג.) שיש חילוק לענין ירידה בין קדשי קדשים לקדשים קליס גבי הא דאמר עולת אימורי קדשים קליס שהעלן לפני זריקת דמיס לא ירדו נעשו לחמו של מזבח: **אין** הנסכים מתקדשים **אלא** בשחיטת הזבח. פי' בקונטרס ליפסל בלינה ולא יתכן אלא לענין לשנותן לזבח אחר דאמר קרא כדפרישית בסוף הקומץ זוטא (לעיל טו:) [8]:

[1] ר"ל [לקדש] הואיל ומרלה לפיגולו [הכי] מפרש בזבחים בפרק המזבח מקדש [פד:] [כל שפסולו בקודש] אם עלו לא ירדו: **ועל בעל מום שלא קידש.** לאין פסולו בקדש דקודש לעזרה נפסל ואמרי' בזבחים [שם.] כל שאין פסולו בקדש אין הקדש מקבלו: **חוץ לזמנו.** יש כרת באכילתו דפיגול הוא דכתיב [ז] והנפש האוכלת ממנה עונה תשא והוא עון חייב כרת דגמרינן עון עון מעונה דכתיב ביה [ח] וחוכלוה עונו יש[ט] ונכרתה בכריתות בפרק ראשון [שם.]: **ועוד נדוננו משלא לשמו.** דאיכא לתיר דפיגול מחשבה היא ואיכא עוצמת דידי דאית [י] בו כרת ואמרינן לעיל [עח:] זבח תודת שלמיו מלמד שאם שחטה שלא לשמה לא קידש הלאם: **מאי שנא כו'.** אמילתא דר' מאיר קמהדר: **דוקין שבעין.** טיל"ל כמו הטוטה כדוק שמים [יא]. ובכי האי מומא אמר ר' עקיבא אם עלו לא ירדו הואיל ואין מומו מיכר ועוד דכשרים בעופות שאין בהן תקרום אבר: **ואידך.** ר' יהודה אמר לך כי אמר ר' עקיבא אם עלו לא ירדו: **לנופיה.** דזבח: **אכל לקדושי הלאם לא.** אלימא קדושמיה: **חטאת.** וכ"ש שאר זבחים: **ששחטה חוץ לזמנה אם עלתה לא תרד.** דאמרי' במס' נדה בפ' יוצא דופן [מ:] תודה אחת לכל העולים אם עלו לא ירדו: **רבה אמר.** דמדמה ליה לבעל מום ובעל מום אמריגן התם [יב] אם עלה ירד דקתני יכול שאני מרבה הרובע והנרבע כו' עד מרבה אני אם אלו שאין פיסולן בקודש ומוציא אני את אלו שאין פיסולן בקודש: **רבא אמר לא תרד.** כי' אליעזר דמדמי לעיל חוץ לזמנו לחוץ לזמנו: **אכל הכא אי דיינת ליה.** חוץ למקומו משלא לשמו אם עלה לא ירד דהא חטאת ששחטה שלא לשמה אפי' לרבה אם עלתה לא תרד הואיל בשאר קרבנות עולה לכתחילה: **עיקר מילתא נקט.** מילואין קרבי תמילה לכל הקרבנות ולקבן ימיד הוא וה"ה לאיל מיר. ל"א מילואין קרבן לבור וכשני עגלת קרבן לבור: **מתני'** ה"ג **אם לנו יפסלו בלינה: גמ' אין הנסכים מתקדשים.** ליפסל בלינה ומיהו זביחה דפסולה היא וקתני אם לנו יפסלו בלינה: **לא דאיפסיל בזריקה.** ונסכים בשחיטה קדשי לה: **כמאן.** מקדשה שחיטה לחודיה לנסכים כרבי דאמר שני דברים המתירים כגון שחיטה וזריקה: **מעלין זה בלא זה.** דאמר בפ' [התכלת] [כ] שחט לשמן חוץ דמן שלא לשמן הלאם קדוש ואינו שחט לשמן ולשמן ולא לשמן דשני דברים המתירין שחיטה וזריקה המתירין לבשר אין מעלין זה בלא זה משום דהוי שלא לשמן ולא לשמן שנשפך הדם בקרקע: